

МОДЕЛІ АДАПТИВНОГО УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМИ РИЗИКАМИ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ НА ОСНОВІ ГЕНЕТИЧНОГО АЛГОРИТМУ

УДК 330.46

Тарасова А.О., студент 5
курсу факультету економіки і фінансів
ДонДТУ

Анотація. У статті розглянуто концептуальний підхід до моделювання адаптивного управління кредитними ризиками комерційного банку із застосуванням генетичного алгоритму.

Abstract. The article discusses the conceptual approach to the modeling adaptive credit risks management of the commercial bank using genetic algorithm.

Ключові слова: адаптивне управління, кредитний ризик, комерційний банк, моделювання, генетичний алгоритм.

У сучасних умовах економічного розвитку одну з найважливіших ролей у стимулюванні відтворювальних процесів в економіці відіграє банківський кредит як головне джерело забезпечення грошовими ресурсами поточної господарської діяльності підприємств незалежно від форм власності та сфери господарювання.

Конкурентне становище кредитної організації залежить від її спроможності своєчасно ідентифікувати та мінімізувати рівень прийнятих ризиків. У зв'язку з цим розробка методів оцінки та механізму регулювання кредитного портфельного ризику забезпечує зміцнення фінансового становища банку.

Актуальність процесу управління кредитними ризиками зумовлена тим, що сьогодні кредити представляють основу активних операцій банку, приносять основний дохід та одночасно є головною причиною ризику, та при неналежному управлінні можуть привести до банкрутства банку.

Сучасний аналіз кредитів комерційних банків України показав, що в січні-липні в порівнянні з початком року зростання простроченої заборгованості склало 5,58%. Обсяг простроченої заборгованості за

кредитами українських банків лише за липень 2013 року виріс на 0,69%, або на 522 млн.грн. За підсумками трьох кварталів кредитний портфель кредитних спілок зріс на 1,5%, в той час як роком раніше – на 13,1%. Тому питання управління кредитними ризиками є актуальним для комерційних банків.

Дослідження проблеми управління кредитними ризиками сучасного комерційного банку показало, що недостатня увага приділялася механізмам адаптації ключових показників процесу кредитування до умов, які змінюються.

Концепція управління кредитними ризиками комерційного банку заснована на сучасних підходах передбачає 3 етапи.

На першому етапі проводиться аналіз об'єктів і суб'єктів кредитування на основі перехресної кластеризації, що дозволяє ідентифікувати параметри поточного становища ринку та забезпечує можливість адаптивного управління кредитними ризиками.

Наступним етапом є оптимізація структури портфелю кредитних послуг з метою збільшення дохідності від кредитних операцій. Використання генетичного алгоритму визначення структури забезпечує ефективність рішення в умовах великої розмірності задачі.

Насамкінець здійснюється моделювання управління кредитною базою банку, що дозволяє більш ефективно управляти банківськими кредитними ресурсами.

Запропонована концепція, а також комплекс економіко-математичних моделей, методів та інструментальних засобів, які реалізують технологію організації процесу управління кредитними ризиками, має універсальний характер для підприємств обраного типу і може використовуватися в управлінні діяльністю комерційного банку.

Реалізація розглянутої концепції дозволить підвищити ефективність управління кредитними ризиками за рахунок зменшення втрат від неповернених кредитів та збільшення доходів внаслідок зростання попиту на кредитні послуг банку.

Література

1. Денисенко М.Л. Гошово-кредитна діяльність банків. – Київ:Видавництво Європейського університету, 2004, - 336 с.
2. Курейчик В. М., Лебедев Б. К., Лебедев О. К. Пошуковаадаптація: теорія і практика - М: Физматлит, 2006. - С. 272.
3. Рутковська Д., Піліньскій М., Рутковський Л. Нейронні мережі, генетичні алгоритми й нечіткі системи = Siecineuronowe, algorytmygenetyczneisystemyrozmyte - 2-е вид. - М: Гаряча лінія-Телеком, 2008. - С. 452.

Керівник, доц.

Автор

Зайцева Н.М.

Тарасова А.О.